

Onbesproken en onberispelijk

Liturgiesuggesties:

Gezang 320: 1, 2, 3 en 4

Psalm 33: 11 OB

Psalm 119: 42

Gezang 319: 2

Schriftlezing: 1 Timitheüs 3: 1-16

Psalm 135: 1 en 10

Na verkondiging: Gezang 473: 1, 2, 3, 4 en 5

Na bevestiging ambtsdragers: Psalm 134: 1, 2 en 3

Psalm 118: 1 en 5

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Waar vind je nog geschikte ambtsdragers?

Men staat niet meer zo te trappelen om in de kerkenraad te komen.

Sommigen laten zelfs bij voorbaat al weten de benoeming tot het bijzondere ambt niet te zullen aannemen.

En dan heb ik het niet over hen die soms écht moeten bedanken ... om gezondheidsredenen of omdat ze al andere belangrijke functies vervullen.

Het gaat dan om broeders die het best wel zouden kunnen doen.

Gaan we een tijd tegemoet dat we een oproep moeten plaatsen in de trant van: Wie voelt er wat voor om ouderling of diaken te worden?

Moeten we als kerk op den duur het bijzondere ambt zó in de aanbieding doen?

Waar blijft dan de roeping tot het ambt?

Een collega vertelde mij onlangs dat een derde deel van zijn kerkenraad bestaat uit vacatureplaatsen.

Van een andere gemeente is bekend dat zij voor de vervulling van diensten soms ambtsdragers moet lenen van een buurgemeente.

Een ouderling zei eens: 'Er zijn drie graadmeters voor het geestelijke leven van een gemeente:

1. de opkomst in de middagdienst;
2. de opbrengst van de kollekten;
3. en het vinden van geschikte ambtsdragers, die willen dienen in het ambt.

Terug naar de vraag van het begin:

Waar vind je nog geschikte ambtsdragers?

Mannenbroeders die de gaven hebben om de gemeente te leiden en te weiden?

Ambtsdragers, die - gedrongen door de liefde tot Christus en zijn gemeente - willen dienen?

Want - weet u - daar gaat het ten diepste om: Om de liefde!

Dienen uit liefde!

Paulus, de apostel, schrijft in zijn brief aan Timotheüs:

'In de gemeente van Jezus Christus ... moet alles gericht zijn op de ontplooiing van de liefde!'

Dat is de rode draad die door heel het optreden van Timotheüs moet heen lopen. Daarom bijvoorbeeld moet Timotheüs in de gemeente van Efeze ... de dwaalleraars de pas afsnijden.

Daarom moet hij ... het gebed stimuleren en moet hij geschikte ouderlingen en diakenen aanstellen.

Om de ontplooiing van de liefde tot Jezus Christus te bevorderen.

*

Beste broeders, dat is dus uw taak in de gemeente van Jezus Christus.

Ouderlingen en diaken zijn er in de gemeente van Jezus Christus om de liefde tot God en tot elkaar te laten groeien.

Om de liefde in en uit de gemeente handen en voeten te geven.

U bent er niet om de gemeente naar uw pijpen te laten dansen.

U hebt als ambtsdrager geen erebaantje in de gemeente waar je verder niets voor hoeft te doen dan alleen maar op de voorste rijen plaats te nemen.

Nee, uw dienen als ouderling en diaken, moet er op gericht zijn om "uit liefde tot Christus en zijn gemeente" die liefde in de gemeente steeds meer te laten openbloeien.

In het kader van die liefde schrijft Paulus in hoofdstuk 3 :

"Als iemand staat naar het -ambt, dan begeert hij een voortreffelijke taak."

'Nou, zegt Paulus, daar kan je van op aan.

Dat is waar.

Het is prachtig werk.

Werken aan de ontplooiing van de liefde in de gemeente.

Mensen verder brengen in hun liefde tot God en tot elkaar, hen helpen te bouwen aan hun geloof ... dat is iets prachtigs.

Dat is een voortreffelijke zaak.

*

Zeker ... je moet er wel de geschikte figuur voor zijn.

Je moet wel aan bepaalde voorwaarden voldoen wil je een goede ambtsdrager zijn.

In twee woorden vat Paulus dat samen:

Een ambtsdrager moet zijn: onbesproken en onberispelijk!

Onbesproken en onberispelijk.

Iemand die men nooit op iets kan 'pakken'.

Iemand, die in z'n levenswandel het goede voorbeeld kan geven.

Onbesproken. Onberispelijk.

Niets op aan te merken.

Geloofwaardig.

En heel concreet loopt Paulus samen met Timotheüs een aantal kenmerken door.

1. Zo mag een ambtsdrager slechts de man zijn van één vrouw.

U moet namelijk weten dat in de Griekse wereld van die tijd 'overspel' heel gangbaar was.

Het werd - over het algemeen genomen - vrij algemeen aanvaard.

Wilde je 'vreemd-gaan', met een man, een vrouw, een kind, een slaaf ... wie zou je dat verbieden?

Wilde je de vrouw van een ander trouwen, wie houdt je tegen om je eigen vrouw de deur uit te zetten en een nieuwe relatie te beginnen?
Een christen, broeders en zusters, jongelui, leeft anders.
Leeft zoals God het bedoeld heeft.
Eén man, één vrouw.
Zo heeft God man en vrouw voor elkaar en op elkaar toe geschapen.

2. Een ambtsdrager moet ook nuchter zijn.
Op twee manieren: Hij moet in staat zijn z'n hoofd koel te houden en zich niet onmiddellijk door allerlei wilde ideeën laten meeslepen.
Hij moet ook nuchter zijn - in de zin van - 'sober'.
Overdaad schaadt ... zegt een spreekwoord.
Soberheid/nuchterheid siert een drager van het bijzondere ambt.

3. Dat houdt ook verband met het volgende:
Een ambtsdrager moet 'bezadigd' zijn.
Niet wat wij 'gezapig' noemen, maar bezonnen en beheerst.
Verstandig.
Een ambtsdrager moet niet overal met een dolle kop op af vliegen en niet ondoordacht optreden.
Bezadigd zijn.
Dat zegt iets van je binnenste.
Innerlijke zelfbeheersing.
Eerst tot tien tellen en dan pas iets zeggen of iets doen.

4. De vierde karaktertrek die Paulus noemt wordt vertaald door ons woord 'beschaafd'.
Paulus bedoelt niet dat zo iemand met mes en vork moet kunnen eten.
Misschien hoort dat er ook wel bij.
Maar Paulus bedoelt zoiets als: Ingetogenheid.
Tegenover een ander moet je beperkingen kunnen opleggen.
Niet onbeschoft zijn, zodat je door je optreden anderen afstoot en ze tegen je in het harnas jaagt.
Je moet als ambtsdrager door je levenshouding respect en achting afdwingen.

5. Gastvrij zijn, da's nog zo'n karaktertrek.
U weet dat de gastvrijheid in de wereld van het Oosten hoog staat genoteerd.
Vooral in de beginperiode van de kerkgeschiedenis kreeg dit nog een extra accent.
Er waren rondtrekkende predikers, evangelisten, die telkens onderdak nodig hadden.
Een gastpredikant die bij je bleef eten en bleef slapen.
Gastvrijheid als een uiting van broederliefde.
Haast een vanzelfsprekendheid, zou Paulus kunnen zeggen.

6. De zesde eigenschap die een ambtsdrager - met name een opziener, een ouderling - zou moeten bezitten is de bekwaamheid om te onderwijzen.
Paulus veronderstelt dus kennis en inzicht in het Woord van God.
Immers de ouderlingen dragen de verantwoordelijkheid om toezicht te houden op de verkondiging.
Vandaar ook de handdruk aan het begin en het einde van een kerkdienst.

Bovendien moeten opzieners in allerlei situaties en bij allerlei vragen en problemen waarmee ze geconfronteerd worden ... vanuit de Bijbel duidelijk kunnen maken wat Gods wil is.

Ik denk, broeders en zusters, jongelui, dat deze eigenschap wel de moeilijkste is.

Datgene wat het zwaarste kan wegen: Bekwaamheid om te onderwijzen.

Juist in de tijd van de eerste gemeenten waar men te maken kreeg met steeds meer dwalingen.

Dwaalleraars die ingingen tégen de overgeleverde leer van de apostelen.

'Bewaar het evangelie dat u is toevertrouwd'.

Houd vast aan het onvervreembare en betrouwbare Woord van God.

7. We gaan nog even verder.

Een ambtstrager mag niet verslaafd zijn aan de wijn.

Iedere verslaving - zelfs die van een sigaretje - bindt je aan jezelf.

Het gaat altijd ten koste van je eigen gezondheid of die van een ander.

En dat terwijl het evangelie je juist van jezelf en van elke verslaving wil bevrijden.

Een ambtsdrager moet in z'n leven deze bevrijdende kracht van het evangelie kunnen laten zien.

Opvallend is dat telkens in het Nieuwe Testament de waarschuwing klinkt tegen dronkenschap.

Dat kwam ongetwijfeld omdat dronken-zijn niet alleen vrij algemeen werd geaccepteerd, maar ook dikwijls een godsdienstig tintje had.

8. Het zal, broeders en zusters, jongelui, dan ook wel niet toevallig zijn dat aan deze voorwaarde om niet aan de wijn verslaafd te zijn ... de volgende eigenschap wordt verbonden.

Een ambtsdrager moet niet 'opvliegend' zijn.

Paulus gebruikt hiervoor een woord dat zoiets betekent als een vechtersbaas.

Alcohol en zinloos geweld gaan soms hand in hand.

Amtsdragers moeten geen vechtersbazen, driftkoppen of vaatjes buskruit zijn.

Dat zou hun werk in weg staan en de ontplooiing van de liefde in de gemeente ... blokkeren.

9. Daarentegen moeten ze wel vriendelijk, inschikkelijk, tegemoetkomend zijn.

Amtsdragers moeten niet altijd hun eigen zin willen doordrijven.

Ze zullen ook wel eens iets moeten kunnen accepteren.

Ze zullen anderen tegemoet moeten komen.

Begrip tonen.

Zelfs voor de fouten en tekortkomingen van een ander.

Wie doordramt eist alleen maar ruimte voor zichzelf op.

Wie kan inschikken wil ruimte laten aan een ander.

Is bereid om daarvoor zélf een stapje terug te doen.

10. Een ambtsdrager moet ook geen ruziezoeker zijn.

Niet 'strijdlustig' schrijft de apostel.

Niet provocerend.

Kerkenraadsvergadering en huisbezoeken moeten niet ontaarden in worstelpartijen.

Twist en onenigheid is de doodsteek voor de liefde in de gemeente van Jezus Christus.

11. Ook moet een ambtsdrager niet geldzuchtig zijn.

Want hoe zou iemand die het geld liefheeft, de liefde tot God kunnen laten openbloeien?

Niemand kan twee heren dienen!

Wie de Mammon, de geldgod, liefheeft kan nooit een goed dienaar van Christus zijn. Bovendien ... een ambtsdrager zou zelfs misbruik van zijn positie kunnen maken om zichzelf te verrijken.

12. En nog, broeders en zusters, jongelui, is de apostel Paulus niet aan het eind gekomen van zijn verhaal.

Het dienen in de gemeente van Jezus Christus gaat hem blijkbaar aan het hart.

De liefde tot Christus en tot zijn gemeente moet volop tot ontplooiing kunnen komen.

Daarom verwijst Paulus ook naar het gezin.

Een geroepen ambtsdrager kan zijn werk in de gemeente alleen maar goed en met zegen verrichten als z'n gezin - z'n vrouw en z'n kinderen als hij die heeft - volledig achter hem staan.

Ook van een gezin wordt heel wat gevraagd.

Dat is de thuisbasis waar een ambtsdrager telkens weer terugkeert.

Daarom nog even iets over het gezin.

Ook in z'n gezinsleven moet een ambtsdrager onbesproken en onberispelijk zijn.

Want wie z'n eigen gezin in de soep laat lopen, doordat hij geen leiding kan geven, kan ook in de gemeente geen leiding geven.

En wie als een tiran z'n kinderen en vrouw onder de duim houdt door te schreeuwen en te slaan ... moet maar niet aan het ambt van ouderling beginnen.

Het leiding geven aan je gezin moet op een waardige wijze gebeuren.

Mensen moeten kunnen voelen: D'r heerst daar een goede sfeer.

Hier vindt je de liefde en het respect voor elkaar.

'Zulke ambtsdragers moet je hebben, schrijft Paulus. aan Timotheüs.

'Want als ze hun eigen gezin goed kunnen hoeden en weiden, kun je hun ook de zorg voor de gemeente, het gezin van God toevertrouwen.

13. Maar iemand die pas tot geloof gekomen is kun je beter niet als ambtsdrager aanstellen.

Niemand in de gemeente mag belast worden met verantwoordelijkheden die te zwaar zijn om te dragen.

Van iets dat pas geplant is mag je niet hetzelfde verwachten als van iets dat al een tijd in de grond heeft gestaan.

Wie pas bekeerd is moet zelf nog groeien in z'n geloof.

Door hoogmoed of opgeblazenheid zou hij in de netten van de duivel verstrikt kunnen raken.

Bescheidenheid en ootmoed daarentegen sieren iemand die dient in de gemeente.

Niet alleen binnen de gemeente maar ook daarbuiten moet een ambtsdrager goed bekend staan.

*

Als je, broeders en zusters, jongelui, al die eigenschappen, karaktertrekken overziet dan moet je toch in alle eerlijkheid zeggen: Dat zijn geen buitensporige eisen.

Daar hoeft je geen uitzonderlijke gaven voor te hebben.

Een ambtsdrager hoeft helemaal geen schaap met vijf poten te zijn.
Afgedacht van de bekwaamheid om te onderwijzen ... zijn alle zaken die Paulus noemt niets anders dan zaken die bij elke christen passen.
Het gaat om een christelijk levenswandel.
Ieder die zich christen weet dient onbesproken en onberispelijk te zijn.
Daarom is een ambtsdrager niet een heel apart of een heel bijzonder mens binnen de gemeente.
Een ambtsdrager moet een echte, een waarachtige gelovige zijn.
Dát is de allesbeslissende voorwaarde.

Daarom doet, gemeente, Paulus vanmorgen een appèl op een ieder van ons.
Want wie is er in alles onbesproken en onberispelijk?
Wie kan aan Gods voorwaarden voor een echt christen-zijn voldoen?
Daarom, beste mensen, is ons gebed zo belangrijk.
Het gebed om de Geest van Gods liefde.
De Geest die ons leven zó heiligt dat het steeds meer gaat lijken op het profiel dat Paulus ons vanmorgen schetste.

*

En o ja, die vraag nog even van het begin: Waar vind je nog geschikte ambtsdragers?
Dat is geen vraag in het wilde weg?
Dat is een appèl gericht op u en jou en mij?
Het wordt dan deze vraag: Waar vind je nog echte gelovigen?
Daar waar de liefde woont!
De liefde tot Jezus Christus en zijn gemeente.
Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 23 augustus 1998 (bevestiging ambtsdragers)

Wanneer deze preek in een kerkdienst wordt gelezen graag even een mailtje.